

ROBOTNIK DRZEWNY

ORGAN ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW DRZEWNYCH W POLSCE
WYCHODZI 1-go KAŻDEGO MIESIĄCA.

Ogłoszenia:

za każdy wiersz milimetrowy 25 groszy.

Numer pojedynczy 20 gr.

Adres Redakcji i Administracji:

Kraków, ul. Dunajewskiego 5, II. p.

Rewolucja w Polsce.

Nowy prezydent Rzeczypospolitej.

Odrodzona Polska demokratyczna od pierwszych dni swej niepodległości walczy ciężko o swój byt państwowy z wrogami zewnętrznymi i wewnętrznymi: polską reakcją burżuazyjną, wojującą pod sztandarem endecji i klerykałizmu. W walce z rządem ludowym tow. Moraczewskiego i Naczelnika państwa Piłsudskiego reakcja ta rzuciła hasło bojkotu skarbu państwa i buntu przeciw republikańskiej formie rządów. Sabotaż skarbu, nie płacenie podatków i pożyczek państwu przez burżuazję, zrujnowały skarb i znaczne zasoby finansowe społeczeństwa, doprowadziły do druku pieniędzy papierowych bez pokrycia (inflacja) i zużyły masy ludowe. Niewyrobienie polityczne mas było przyczyną, że Sejm polski nie miał większości robotniczo-chłopskiej, lewicowej i dlatego stały się terenem szacherek reakcyjnych, przy pomocy stronnictwa zbojarskiego chłopów-witosów.

Bojkotując skarb państwa, reakcja umiała wykorzystywać w sposób zbrodniczy władzę dla popierania różnych brudnych interesów gszefciarzy prawicowych — kosztem państwa! Rujując klasę robotniczą i państwo — prowadzono stałą agitację za dyktaturą faszystowską w Polsce; spiskowano i zamordowano pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej, nadużywano armii dla walki klasowej — z robotnikami polskimi. Ukoronowaniem tego systemu były krwawe rządy reakcji, tak zwane „chjeno-piastowe“ w 1923 r. Złodziejstwo grosza państwowego za tego rządu panowało się bezkarnie, rząd ten pozostawał w porozumieniu z nielegalnymi organizacjami faszystowskimi Pogotowia Patriotów Polskich, a dla tłumienia legalnych walk strajkowych o ludzkie warunki bytu klasy robotniczej — **nadużywał armii**. Ulice miast jak Łódź, Kraków, Tarnów, Borysław i in. zroszone zostały obficie krwią robotników, mordowanych z rozkazu rządu chjeno-piastowego w listopadzie 1923 r. Dla państwa, rząd ten był katastrofą. Same klęski tak na polu polityki zagranicznej, jak i wewnętrznej ściągały na państwo, rujnując jego siłę materialną i moralną.

I oto po trzech latach niespełna, po rządach Wł. Grabskiego, który będąc uczciwym osobie, nie okazał jednak silnej ręki w tępieniu złodziejstwa na państwie; po upadku wreszcie rządu koalicyjnego — powstało w Sejmie znowu „większość“ chjeno-piastowa przy pomocy Narodowej Partii Robotniczej! Opierając się na tem, **Witos utworzył rząd chjeno-piastowy Nr. 2**. Rząd reakcyjny Witos był wyzwaniem, rzuconym całemu uczciwemu społeczeństwu, był prowokacją ludu pracującego! Rząd ten utworzył Witos po pijanemu w jednej z podrzędnych knajp warszawskich. Dojście do władzy chjeno-piasta było możliwe tylko dzięki ograniczoności umysłowej byłego prezydenta Wojciechowskiego. Człowiek ten nie umiał ocenić nastrojów mas ludowych i wojska, nie orientował się zupełnie w stosunkach państwowych — i podpisał nominację rządu Witos, **rządu wojny domowej!** Rząd ten zaraz, nawet przed złożeniem przysięgi wydał zarządzenia usunięcia oficerów legionowych, otoczył dom marszałka Piłsudskiego szpiegami i zarządził ściągnięcie wojsk poznańskich do Warszawy. — Piłsudski ogłosił w prasie oświadczenie, określające rząd Witos, jako rząd morderców pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej, rząd szachrajów partyjnych i złodziei grosza państwowego, oraz demoralizatorów armii. Oświadczenie Piłsudskiego, Witos kazał skonfiskować, a prasa reakcyjna

obrzuciła Piłsudskiego obelgami. Wywołało to wielkie wzburzenie wśród wojsk oddanych marszałkowi Piłsudskiemu. To też na wieść o napadzie band faszystowskich na siedzibę Marszałka w Sulejówku w nocy z 11 na 12 maja, wojska poczęły samorzutnie gromadzić się po stronie Piłsudskiego. Stając na czele oddanego mu wojska, Piłsudski zażądał **dymisji rządu Witos**. Prezydent Wojciechowski stanął jednak po stronie Witos i odpowiedział atakiem na wojsko marszałka Piłsudskiego, który po krótkich walkach już wieczorem 12 maja opanował całą niemal Warszawę. Rząd Witos uciekł i skrył się w pałacu prezydenta — w Belwederze i ściągał wojska poznańskie. Przyszło do ciężkich krwawych walk, zakończonych klęską rządu i Wojciechowskiego, który uciekłszy w okolice Warszawy, zdecydował się wreszcie dać dymisję Witosowi, rezygnując sam ze stanowiska prezydenta Rzeczypospolitej. W walkach zostało zabitych około 300 osób, a około tysiąca zostało rannych. Ofiary te tak liczne powstały skutkiem okrucieństw reakcji. Oddany Witosowi generał Zagórski rzucał z samolotów bomby na Warszawę, mordując przeważnie ludność cywilną.

W walce Piłsudskiego z reakcją klasa robotnicza opowiedziała się — za Piłsudskim. Potężne demonstracje w całym niemal państwie i strajk generalny proklamowany przez PPS, były tego dowodem. Dzielnica poznańska, opanowana przez endecję i klerykałizm odpowiedziała buntem, organizacją bojówek faszystowskich i wysyłką wojska na pomoc Witosowi do Warszawy wbrew woli dowódcy DOK Poznań generała Sosnkowskiego, który ciężko ranny leży w szpitalu w Poznaniu. Według pogłoszek dokonano zamachu na jego życie ze strony faszystów. Klasa robotnicza z zapałem popiera Piłsudskiego, gdyż zwycięstwo Witos, byłoby zwycięstwem faszystów, dyktatury złodziei, chjeno-piastowych i okrutników. Witos szedł bowiem do władzy z hasłem **odebrania robotnikom ich zdobyczy społecznych i praw demokratycznych**. Z zwycięstwo Piłsudskiego — to ochrona reform społecznych.

Władza po ustąpieniu prez. Wojciechowskiego przeszła w ręce marszałka Sejmu Rataja, który w porozumieniu z Piłsudskim zamianował rząd tymczasowy profesora Bartla. Piłsudski objął ministerstwo spraw wojskowych. Wszedłszy na legalną drogę po obaleniu rządu nieprawości i prowokatorów — Piłsudski zgodził się na zwołanie Zgromadzenia Narodowego (połączony Sejm i Senat) celem wyboru nowego prezydenta Rzeczypospolitej.

Powszechne panuje w kraju przekonanie, że prezydentem Rzeczypospolitej musi być wybrany Józef Piłsudski. Lewica chłopska i robotnicza wysunęła jego kandydaturę, którą Piłsudski przyjął, oświadczając, że bez względu na to czy będzie wybrany prezydentem czy nie, walczyć będzie konsekwentnie o uzdrowienie moralne rządów w Polsce.

Zgromadzenie narodowe zebrało się 30 lipca celem obioru prezydenta. W głosowaniu marszałek Piłsudski otrzymał 292 głosów i wybrany został prezydentem Rzeczypospolitej. Kandydat prawicy wojewoda poznański hr. Bniński upadł przy 193 głosach. Wybór Piłsudskiego społeczeństwo przyjęło z radością.

Spotkała jednak wszystkich niespodzianka, — gdyż marszałek Józef Piłsudski wy-

boru na prezydenta nie przyjął, uzasadniając odmowę tem, że nie chciałby być prezydentem malowanym przy obecnej Konstytucji, która prezydentowi nie daje żadnej istotnej władzy, prócz roli reprezentacyjnej. Wobec rezygnacji Piłsudskiego Zgromadzenie Narodowe w dniu 1 czerwca wybrało prezydentem Rzeczypospolitej **prof. Ignacego Mościckiego**, kandydata proponowanego przez marszałka Piłsudskiego. — Prof. Mościcki wybró przyjął.

Klasa robotnicza, która poparła czyn majowy Piłsudskiego, domaga się utworzenia rządu silnego i uczciwego, któryby zwalczał nadużycia i przystąpił wreszcie do uzdrowienia katastrofalnych stosunków skarbowych i gospodarczych. Proletariat cierpi niezmiernie z powodu bezrobocia, drożyzny i głodu! **Czas najwyższy przynieść ulgę ludowi pracującemu**. Dalszy rozwój stosunków w Polsce zależeć będzie od stanowiska i siły klasy robotniczej! Reakcja pokonana chwilowo nie daje za wygraną i rozpocznie robotę destrukcyjną i wicherzycielską. **Robotnicy muszą organizować swe siły i stać na straży swych interesów**, przeciw zakusom reakcji, bronić swych praw i domagać się od nowego rządu gruntownego uzdrowienia zabagnionych przez reakcję stosunków w Polsce.

M. P.

Do Zarządów oddziałów Związku robotników drzewnych w Polsce.

Wzywamy Towarzyszy, aby jak najszybciej, najdalej do 30 czerwca przysłali dokładny imienny spis członków danego oddziału, z datami urodzenia, wstąpienia do Związku, **jaka klasa**, zawód, miejsce urodzenia i t. p. Rejestra te są konieczne dla prawidłowego prowadzenia Związku, jak również dla statystyki dokładnej ilości członków.

Również należy wpisać na listę tych członków, którzy są bezrobotni lecz zgłaszają się do Zarządu i są w ewidencji jako bezrobotni. Spodziewamy się, że Szanowni Towarzysze, w interesie własnym i Związku spisy takie jak najszybciej przysła.

Za Generalny Sekretariat
B. Jaroszewski.

Jednajcie nowych członków dla Organizacji!

Pr. II. 23/26/2. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako prasowy w Krakowie orzekł na wniosek Prokuratury po myśli § 486, 487, 488, 492 i 493 p. k.: I. Treść zamieszczonego w Nr. 5 periodycznego czasopisma drukowego „Robotnik drzewny“ z daty Kraków, dnia 1 maja 1926 r. artykułu z napisem: „Krwawa wielka środa w Stryju“ zawiera w ustępie zaczynającym się od słów: „Stwierdzamy z całą stanowczością“, a kończącym się słowami: „klamliwą fantazją“ przedmiotową istotę występkę z § 300 u. k. II. Zarządzona konfiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzona. III. Zakazuje się dalszego rozszerzania inkryminowanego ustępu powyższego artykułu, a zakaz ten ma być we formie przepisanej w najbliższym numerze inkryminowanego czasopisma ogłoszony, — albowiem w rękule tym autor stara się przez nieprawdziwe przedstawiania i przekręcania rzeczy zarządzenia władz w powadze poniżyć i pobudzić innych do nienawiści i pogardy przeciw władzom rządowym i ich organom, a to przeciw starostwu i policji odnośnie do ich urzędowania, co zawiera znamiona występkę z § 30 u. k.

Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Robotnik Drzewny“, aby tę uchwałę w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20 ust. pras. bezpłatnie zamieściła.

Sąd okręgowy karny jako prasowy Senat II. w Krakowie, dnia 28 kwietnia 1926 r.

Pelc.

Centralna Komisja Związków Zawodowych do zorganizowanych Robotników!

TOWARZYSZE, ROBOTNICE I ROBOTNICY!

Reakcyjny rząd Witosa, rząd posiadaczy, rząd korupcji upadł pod parciem wojsk Piłsudskiego przy współudziale klasy robotniczej i przy pomocy robotników Warszawy i kolejarzy. Obalony rząd Witosa objął władzę przy pomocy obszarników, kapitalistów i sprzedanej grupy t. zw. chadeków i NPRowców.

Rząd Witosa postawił sobie za zadanie opamiętanie armii przez reakcyjnych oficerów i **pobawienie szerokich mas robotniczych i chłopskich wpływu na życie polityczne, odebranie robotnikom dotychczasowych zdobyczy socjalnych** przez pogorszenie ordynacji wyborczej do Sejmu i zdobycie w następnym Sejmie reakcyjnej kapitalistyczno - obszarniczej większości.

Rząd ten upadł wraz z prezydentem Rzeczypospolitej Stanisławem Wojciechowskim. Władza polityczna przeszła w ręce tymczasowego rządu p. Bartla, w skład którego wchodzi marszałek Piłsudski.

Walka z reakcją nie jest jeszcze zakończona. Aby usunąć zło panoszące się w Polsce i unicestwić zamiary reakcji niezbędne jest natychmiastowe rozwiązanie Sejmu i Senatu i dokonanie w jaknaj szybszym czasie nowych wyborów do Sejmu na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej. W międzyczasie winien stanąć rząd oparty o zaufanie szerokich mas

robotniczo-chłopskich. Jedynie taki rząd może uzdrowić stosunki polityczne i gospodarcze i dać zadośćuczynienie krwawym i ciężkim ofiarom ostatnich walk.

W obecnej sytuacji, wobec przesilenia gospodarczego, w obliczu straszliwej nędzy klasy robotniczej Związki Zawod. domagają się: pracy i chleba dla głodujących bezrobotnych; utrzymania dotychczasowych zasiłków i rozszerzenia państwowej pomocy dla bezrobotnych;

utrzymania dotychczasowych zdobyczy socjalnych;

utrzymania warsztatów pracy.

Jeżeli rząd obecny niezdolny będzie do zadośćuczynienia żądanom i potrzebom szerokich mas ludu pracującego miast i wsi, to **winiem niezwłocznie ustąpić, oddając władzę w ręce rządu robotniczo-chłopskiego.**

Komisja Centralna Związków Zawodowych wzywa wszystkich robotników **do czujności. do zorganizowania się w szeregach klasowych Związków zawodowych,**

do przygotowywania się do walki o realizację postulatów ludu pracującego miast i wsi. Niech żyje solidarność robotnicza! Niech żyją klasowe związki zawodowe!

Warszawa, w maju 1926.

Komisja Centralna Związków Zawodowych
w Polsce.

Do wszystkich Oddziałów Związku robotników drzewnych.

Szanowni Towarzysze!

Trwający od dłuższego czasu kryzys przemysłowy i związane z tem bezrobocie, osłabiły bardzo dopływ środków finansowych do Kasy Centralnego Związku. Dochody Centrali uszczupliły się bardzo, gdy wydatki nie zmniejszyły się. Związek bowiem nie może zaniedbywać ani na chwilę, pracy agitacyjnej i organizacyjnej, a to pod groźbą **moralnego osłabienia organizacji,** z drugiej zaś strony rzesze bezrobotnych członków naszego Związku domagają się słuszenie od niego zapomóg, co Związek w miarę zasobów pieniężnych, jakie miał do dyspozycji, uwzględniał. Ale z próżnego i Salomon nie należy, mówi przysłowie i Centrala nie będzie mogła należycie spełniać swego zadania przy dalszej mizerji finansowej. Dlatego najpierwszem dziś zadaniem naszym jest zasilenie Kasy Związku! Rozumiemy, że cały szereg Oddziałów wydatnie płacić wkładki jeszcze nie może, z powodu bezrobocia, ale **tem silniej domagamy się wypełniania obowiązków nadsyłania obliczeń i pieniędzy przez te Oddziały, które nie ucierpiały z powodu bezrobocia, lub w drobnej mierze niem dotknięte były.**

Pamiętajmy, że od utrzymania w należytej sprawności naszego aparatu organizacyjnego, zależy rozwój Związku, jego siła i stosunki pracy i płacy w przemyśle drzewnym. Bezrobocie wiecznie trwać nie będzie, i gdy ruch przemysłowy się ożywi, robotnicy staną znowu wobec chciwych przedsiębiorców, którzy kosztem robotników, będą usiłovali straty, poniesione podczas przesilenia, sobie powetować. Z chwilą ożywienia się przemysłu, robotnicy staną nie w jednym wypadku wobec

konieczności walki strajkowej o ludzkie warunki pracy.

Zarząd Związku na posiedzeniu 21 maja rozpatrywał położenie finansowe Związku i przekonał się, że szereg największych oddziałów, które były główną siłą Związku, a to Bielsko, Kraków, Lwów, Warszawa, Poznań, ogarnięty jest do tej chwili bezrobociem, tak, że wszystkie wkładki idą na zapomogi. Wobec tego, że „Robotnika drzewnego” nie ma możliwości nadal wydawać z powodu braku środków finansowych, uchwalono, na wypadek, jeśli nie poprawi się sytuacja do 15 czerwca, t. j. jeżeli nie wpłyną od wszystkich oddziałów obliczenia i pieniądze, wstrzymać na czas nieograniczony wydawanie „Robotnika drzewnego”.

Apelujemy więc do Was Towarzysze, **jeżeli chcecie swoje pismo utrzymać, aby broniło Waszych interesów, spełnijcie swe obowiązki, a Zarząd spełni swoje.**

Teofil Rutkowski,
przewodniczący.

Bolesław Jaroszewski,
sekretarz.

Józef Setkowicz,
kasjer.

* * *

KOMUNIKAT ZARZĄDU CENTRALNEGO W SPRAWIE STRAJKÓW.

Zarząd Związku 21 maja powziął następującą uchwałę: Wobec często wynikających strajków **bez porozumienia się poprzedniego z Centralą,** przezco robotnicy ponoszą nieraz szkody, wzywa się wszystkie oddziały, aby o każdej akcji strajkowej przed jej rozpoczęciem zawiadamiały Centralę Związku.

ków. Jeśli ta droga zawiedzie, zorganizowani robotnicy muszą chwycić się środków samoobrony. Robotnicy zorganizowani nie mogą dopuścić do przedłużania dnia pracy i obniżania płac i ostrzegają przedsiębiorców przed skutkami tej metody. Organizacja będzie umiała zamach ten na zdobytą prawa robotnicze odeprzeć. Dlatego robotnicy stolarcy omijają muszą Kraków aż do odwołania. Ci robotnicy stolarcy, którzyby jednak przyjechali do Krakowa, winni natychmiast zgłosić się do organizacji gdzie otrzymają wszelkie informacje.

Ruch organizacyjny.

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE robotników drzewnych odbyło się w Sanoku 26 kwietnia, pod przew. tow. Śliwy, sekretarza tow. Awakowicz. Porządek dzienny obejmował: 1) Sprawozdanie Zarządu. 2) Sprawozdanie kasowe. 3) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i uchwalenie absolutorium ustępującemu Zarządowi. 4) Wybór nowego Zarządu. 5) Wolne wnioski i interpelacje. Sprawozdanie Zarządu w obszernym referacie złożył tow. Śliwa, przedstawiając obecną sytuację i stanowisko związków zawodowych. Następnie tow. Baszak zdał sprawozdanie kasowe, a mianowicie: centralne dochody za czas od 1 kwietnia 1925 do 31 grudnia 1925 r. wynosiły 1.590 zł. 50 gr. z wkładek i wpisów. Wydatki wyniosły 440 zł. 10 gr. Do centrali wysłano 1.150 zł. 40 gr. Dochody grupy miejscowej wynosiły 318 zł. 10 gr.; rozchody 268 zł. 96 gr. Stan kasy na przyszły rok wynosi 49 zł. 14 gr.

Do trzeciego punktu zabrał głos tow. Szabatowski Mieczysław i przedstawił wzorową gospodarkę stawiając wniosek o votum ufności dla ustępującego Zarządu, co jednogłośnie uchwalono. Przytąpiono do wyboru nowego Zarządu, który wybrano w następującym składzie: tow. Śliwa Józef przewodniczący, Szajer Ferdynand zast. przew., Drwiega Marcin sekretarz, Baszak Michał kasjer, Bogusz Romuald zast. kasiera. Baranowski Jan, Zwierz Franciszek, Radwański Leon. Zastępcy: Rudolf, Myśko, Staszczak Franciszek, Szpunar Michał, Łańczak Jan. Do komisji rewizyjnej: Awakowicz Jan, Szabatowski Mieczysław. Sąd polubowny: Groch Stanisław, Zajac Piotr, Rzeszutko Bronisław. Następnie zabierał głos szereg towarzyszy w sprawach organizacyjnych i grupy miejscowej. W końcowym przemówieniu tow. przewodniczący zachęcał członków organizacji do solidarności i pracy organizacyjnej.

NASTĘPUJĄCE ODDZIAŁY ZWRÓCIŁY SIĘ W SPRAWIE CELEM OTWARCIA: Hajnówka, Wyszków, Nowogródek, Grodno, Włocławek, Rawa Mazowiecka, Turzysk, Piotrków, Pińsk II., Suwałki, Czarny Blok.

Oddział Hajnówka nadesłał następujący spis członków Zarządu: Dominik Prochimowicz, przewodniczący, Stanisław Wyżykowski zastępca, Julian Grzegorzewski sekretarz, Stefan Moniuszko zastępca, Jan Grzesiak skarbnik. Oddział zalegalizowano.

Wyszków nadesłał spis następujący Zarządu: Władysław Pawłowski przewodniczący, Józef Kujawski sekretarz, Jan Czerlica skarbnik, Stan. Baliński, Jan Krzemień.

Grodno Zarząd: Władysław Kucharzewski przewodniczący, Antoni Osipowicz zastępca, Antoni Anisko, Michał Gonerko sekr., Antoni Fiedorowicz. Będzin Zarząd: Izrael Smolarski, Symcha Liser, Izrael Kurta, Szlama Wolhendler.

Rafajłowa Zarząd: Józef Stercel, Mikołaj Jaremcuk, Mikołaj Smereczuk, Dmytro Jaremcuk.

Blok Czarny. Zarząd: Jan Kołodziejki przew., Kazimierz Bazarewski, Jan Szaniawski, Franciszek Orynowicz, Wawrzyniec Powróznik.

Nowogródek. Zarząd: Szlama Kubcański przewodniczący, Szołon Bloch, Maja Rażański, Oszer Mirski, Judel Eljowicz.

Rytro. Zarząd: Michał Syska, Jan Sadowski, Stanisław Syska, Wincenty Łaborda, Franciszek Kulig.

Zakopane. Zarząd: Jan Gębicki przew., Piotr Dubiel, Jan Jeleńczyk sekr., Jan Grael skarbnik, Stanisław Nowak, Ludwik Siepak, Anna Poniatówna.

Sosnowiec. Zarząd: Józef Warszawski przew., Nuchem Szmul Śliwiński skarbnik, Jakób Brzeziński, Szlama Narcyz członkowie Zarządu.

Stanisławów. Zarząd: Franciszek Henz, przew., Wilhelm Stolarczyk zastępca, Włodzimierz Bayer sekr., Franciszek Pępkowski skarbnik.

Wyszogród. Zarząd: Szmul Blustein, Jakób Lichtenstein, Szyja Lichtenstein, Wolf Łabędzki, Zylber Łajzer.

Rawa Ruska. Zarząd: Mikołaj Szczygieł, Franciszek Stempień, Piotr Krokosz, Szczepan Kolbuch, Mikołaj Rabakoń, Michał Rudy, Józef Binduga.

Baczność robotnicy stolarcy na prowincji.

Krakowska grupa stolarzy apeluje do wszystkich robotników stolarskich Polski, aby ze względu na wzrastające bezrobocie **omijali Kraków.** Położenie w Krakowie jest takie, że grozi utrata pracy tym robotnikom, którzy jeszcze pracują, a przyczynia się do tego niezwykle prowokujące zachowanie się majstrów, którzy wydalały z pracy zorganizowanych towarzyszy. I tak majster Józef Kobos wydał wszystkich krakowskich robotników, którzy stali na stanowisku organizacji i u-

staw i domagali się odpowiedniego wynagrodzenia. Na miejsce zorganizowanych przyjął nieświadomych robotników z prowincji, którzy pracują po 15 godz. dziennie za liche wynagrodzenie 70 gr. za godzinę. Drugi majster p. Witek również stosuje tę metodę. Zwracanie uwagi robotnikom obalamuconym nie odniosło skutku; toteż zorganizowani robotnicy zwrócili się do inspektora pracy o interwencję przeciw niesłychanemu pogwałceniu ustaw i umów przez krak. majster-

Związek Robotników Drzewnych w Polsce, Oddz. Warszawa II Chłodna 10.

Sprawozdanie kasowe od 1 stycznia do 31 grudnia 1925 r.

PRZYCHOD

Zestawienie rachunków miesięcznych.

ROZCHOD

Miesiące	Przychody różne										z 80 % wkładek Centrali Kraków					Rozchody oddziałowe w miejscu														Ogólny rozchód każdego miesiąca				
	Wpisy i legitymacje członkowskie		Wkłady członkowskie		Wkłady na pismo zwią- kowe		Depozyt % i zwroty		Nadzwyczajne		Ogólny przychód każdego miesiąca		Zapomogi statutowe bezrobotnym		Wydatki regulowane przez Centralę		Sumę pozostałą przesłano do Centrali		Organizacyjne Agitacyjne		Kulturalno- oświatowe		Inwentarza		Lokal, światło i opał		Obrona prawna i zapomogi nad- zwyczajne		Sumy prze- nośne z list składkowych		Różne			
Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	
Styczeń	5	—	331	80	—	—	40	—	—	—	376	80	136	—	26	25	49	75	94	25	22	90	—	—	—	—	—	—	—	—	41	85	371	—
Luty	19	—	409	—	—	—	370	—	—	—	798	—	175	20	26	50	69	30	8	50	33	85	82	05	499	05	—	—	—	—	17	22	891	67
Marzec	49	—	258	20	—	—	300	—	45	51	652	71	138	—	25	58	19	42	10	—	116	85	—	—	211	33	100	—	45	51	—	—	666	69
Kwiecień	7	—	318	20	4	90	200	—	12	70	542	80	41	50	73	08	08	72	27	65	24	—	—	—	222	08	20	—	12	70	—	—	529	73
Maj	11	—	206	40	13	50	100	—	58	10	389	—	15	—	96	98	37	72	23	25	29	90	—	—	119	48	40	—	18	60	—	—	380	93
Czerwiec	21	—	314	65	18	75	—	—	18	—	372	40	18	—	59	—	154	87	51	05	31	50	—	—	63	36	—	—	18	—	—	—	395	78
Lipiec	13	—	223	80	16	65	—	—	79	40	332	85	108	—	55	98	—	75	52	95	49	—	—	—	12	60	—	—	—	—	—	—	279	28
Sierpień	2	—	199	65	17	05	—	—	192	95	411	65	93	50	49	08	4	39	25	35	—	—	—	—	70	38	—	—	—	—	—	—	242	70
Wrzesień	8	—	157	75	13	30	—	—	300	—	479	05	26	—	49	08	41	38	41	62	—	—	—	—	47	79	—	—	300	—	—	—	505	87
Październik	27	—	258	45	21	85	—	—	10	20	317	50	57	—	—	—	140	33	57	40	—	—	—	—	38	70	—	—	40	—	—	—	333	43
Listopad	13	—	249	—	22	30	—	—	—	—	284	30	63	—	21	98	—	—	46	50	—	—	—	—	50	90	—	—	25	—	—	—	207	38
Grudzień	2	—	297	25	25	35	72	70	654	45	1.051	75	241	50	—	—	—	—	24	40	460	46	85	—	91	44	—	—	10	—	17	90	930	70

Protokół

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW DRZEWNYCH W KRAKOWIE ODBYTEGO W DNIU 7 KWIE-TNIA.

Obecni członkowie Zarządu: ttow. Rutkowski, Jaroszewski, Setkowicz, Łachecki, Głaz, Siostrzonek, Czech, Urbańczyk. Z kom. kontrolującej: Pawlus, Kwietniowski. Z sądu polubownego Hargesheimer, Cendrowski, Słupecki, Figuła. Porządek dzienny obejmował: 1) Odczytanie protokołu. 2) Sprawozdanie sekretariatu. 3) Sprawozdanie z objazdów. 4) Wnioski i wpływy. Pism wpłynęło 106, wysłano 98, a to w następujących sprawach: Kiwerec o powtórne istnienie, Białystok o otwarciu oddziału w Hajnówce posłano druki i informacje; Małoryto w sprawie organizacji — posłano druki, informacje; Bolechów w sprawie wypłaty urlopowego; Rafałowa o powtórne istnienie; Pińsk II. o powtórne istnienie — posłano druki, informacje; Włodzimierz Wołyński zawiadamia o otwarciu oddziału w Turzysku; Suwałki o powtórne istnienie; Tarnopol wnosi skargę, że robotnicy pracują po 14—16 godzin — polecono podać nazwiska i zwrócono się do Inspektoratu pracy o interwencję; Posada Olchowska w sprawie przyjazdu; Nowogródek w sprawie organizacji posłano druki informacje; Grodno o powtórne istnienie — posłano druki, informacje; Piotrków o powtórne istnienie — posłano druki; Brześć/B. zawiadamia o otwarciu oddziału w Iwacewiczach — posłano druki, informacje; Węgrów w sprawie legalizacji — polecono nadesłać spis zarządu i wyrównać zaległe wkładki; Hajnówka w sprawie organizacji — załatwiono; Stryj I. w sprawie organizacji — posłano druki z zastrzeżeniem, że o ile do 10 dni nie nadesłają pieniędzy i obliczeń, oddział będzie rozwiązany. Rycerska dolna w sprawie przedłużenia pracy polecono zwrócić się do tow. Magi.

Sprawozdanie z Radomska i akcji w Bielsku zda je tow. Jaroszewski; odbył konferencję w starostwie w Radomsku, na której zgodzono się na przerwanie strajku z tem, że ma się odbyć konferencja w Bielsku, gdzie miano przedstawić kalkulację robocizny. Tego jednak nie zrobiono i rada nadzorcza firmy Thonet i Mundus żądania robotników odrzuciła. W tej sprawie miało się odbyć zgromadzenie w dniu 11 kwietnia, na które wyjechał tow. Rutkowski. W dyskusji zabierali głos tow.: Cendrowski i Łachecki.

Z Worochty przyszła wiadomość, że strajk dzięki poparciu Turki i Bolechowa zakończył się po 6 tygodniach zwycięsko i robotnicy uzyskali 16% podwyżki.

Z Posady Olchowskiej zdał sprawozdanie tow. Rutkowski. Początkowo stawiali 30%, lecz później zgodzili się na to, co dostali w Krakowie t. j. 8% podwyżki.

Na wniosek tow. Głaza dobrano do komisji kontrolującej tow. Łacheckiego.

Na tem posiedzenie zamknięto.

T. Rutkowski, przewodniczący.

B. Jaroszewski, sekretarz.

Zestawienie ogólnych rachunków za rok 1925.

PRZYCHOD

ROZCHOD

	Zł.	gr.	Zł.	gr.		Zł.	gr.	Zł.	gr.
1. Pozostałość gotówką 31/XII 1924			104	31	1. Zapomogi statutowe bezrob.	1.112	70		
2. Wkłady I klasy . . . 4.621	2.772	60			2. Wydatki na konto Centrali .	483	51		
3. „ II klasy . . . 1.107	442	80			3. Pozostałą sumę przesłano Centr.	626	63	2.222	84
4. „ III „ . . . 35	8	75			4. Organizacyjno-agitacyjne . .			462	92
5. Wpisy I klasy . . . 29	87	—			5. Kulturalno-oświatowe . . .			768	46
6. „ II „ . . . 17	34	—			6. Inwentarz			147	05
7. „ III „ . . . 3	3	—			7. Lokal, światło, opał . . .			1.427	11
8. Legitymacji 53	53	—			8. Obrona prawna i nadzw. zapom.			160	—
9. Pismo związk. od 3.073 wkł.	153	65	3.554	80	9. Sumy przenośne			469	81
10. % wraz z depozytem i zwroty			482	70	10. Różne			76	97
11. Subsydja z Centrali . . .			600	—	11. Oddz. winien Centr. za grudzień			76	01
12. Nadzwyczajne			1.371	31	12. Pozostałość gotówką 31/XII 1925			301	95
			6.113	12				6.113	12

Przewodniczący:
Dąbrowski

Skarbnik:
H. Szlecer

Za sekretarza:
K. Oikowski

Za Komisję Rewizyjną:
F. Golc
Walczak

Protokół

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW DRZEWNYCH W KRAKOWIE

odbytego 21 maja. Obecni członkowie Zarządu towarzysze: Rutkowski, Jaroszewski, Setkowicz, Łachecki, Urbańczyk, Siostrzonek, Głaz, Czech. — Z kom. kontrolującej: Pawlus. Z sądu polubownego: Figuła. Porządek dzienny obrad obejmował: 1) Odczytanie protokołu. 2) Sprawozdanie sekretariatu. 3) Sprawozdanie kasowe. 4) Sprawozdanie z wyjazdów. 5) Wnioski i wpływy.

Pism wpłynęło 11; wysłano 93, a to w następujących sprawach: Tarnopol podaje adresy firm, w których pracują po 14—16 godzin — zwrócono się do Inspektoratu pracy celem interwencji; Włocławek zawiadamia o otwarciu oddziału — posłano druki; Rawa Mazowiecka w sprawie organizacji, posłano druki; Kiwerec donosi o likwidacji strajku zakończonego zwycięstwem (20% podwyżki); Krzemieniec o zwiększenie procentu z wkładek członkowskich — odmówiono. Warszawa II. zawiadamia, że na posiedzeniu uchwało, ażeby sekretarstwo w miejsce tow. Golendzinowskiego objął tow. Hoffman. Odmówiono z powodu braku funduszy. Wierzbnik w sprawie założenia oddziału — posłano druki, informacje. Białystok Muszyński w sprawie założenia oddziału w Blok - Czarna. Wadowice w sprawie organizacji — posłano druki. Iwacewice w sprawie organizacji posłano druki i informacje. Rytwiany zawiadamiają o wypadku — polecono zwrócić się do zakładu ubezpieczeń we Lwowie. Sosnowiec w sprawie organizacji. Biała - podlaska o załaganu z firmą i aresztowaniu 4 członków zwrócono się do C. K. Z. Z. Lwów, Kuśnierz sprawozdanie z wyjazdów i założenie oddziału w Rawie Ruskiej. Bolechów do-

maga się zwołania konferencji na Podkarpaciu. — Uchwalono, o ile sytuacja się wyjaśni, to zwoła się w połowie czerwca. Barwinek zawiadamia o powtórne istnienie — posłano druki. Poznań nadesłał sprawozdanie i pismo o bezrobociu. Słupia o wniesienie memoriału i wyjazd tow. Rutkowskiego. Warszawa C. K. Z. Z. w sprawie Białej podlaskiej. Grodno II. zwraca się o założenie oddziału. Sokoliki o powtórne istnienie. Wyszaków żąda wysłania referenta na 16 bm. — spóźnione. Ustrzyki dolne o powtórne istnienie i założeniu oddziałów. Zakopane zawiadamia o strejku z powodu niewypłacania zarobków — zwrócono się do Inspektoratu Pracy. Słupia o zakończeniu strajku, przy interwencji tow. Rutkowskiego. Nie zawarto umowy z powodu nieobecności właściciela, dopiero Inspektor Pracy z Częstochowy na żądanie Związku zawarł umowę a robotnicy otrzymali 20% podwyżki.

Po omówieniu spraw osobistych posiedzenie zakończone.

T. Rutkowski, przewodniczący.

B. Jaroszewski, sekretarz.

Z fabryk.

CIEŻKIE POŁOŻENIE ROBOTNIKÓW TARTAKU S. A. W MIKULICZYNIE

Dyrektor tartaku p. Presser, przy pomocy do-branych warcholów i kierownika Klugmana, Władysława Stelińskiego i innych, rozbija miejscowy oddział związku zawodowego i terroryzuje robotników w barbarzyński sposób. Mianowicie, gdy robotnik jest członkiem związku zawodowego i chce bronić ustawy o czasie pracy, urlopach itd. zostaje wydany z pracy, jak również pozbawia

się go wszystkich moralnych środków do życia. Panowie ci umieją powoływać robotnika do mieszkania, gdzie bije się robotnika do nieprzytomności, następnie obciąża się robotnika taką pracą, że zachodzą wypadki kalectwa. P. Presser korzysta z obecnego kryzysu, bezrobocia i głodu i bez litości pomiata robotnikami i gra na ich nerwach, wyzyskując w sposób niegodziwy. W przeciągu 5 miesięcy wydano z pracy i pozbawiono dachu nad głową 27 robotników przeważnie członków zarządu związku, a na ich miejsce nie przyjęto nikogo, a tylko szykanami zmusza się robotników do pracowania po 16 godzin na dobę, ażeby uzyskać tę produkcję, jaka była przy większej ilości robotników. Dnia 25 marca robotnicy udali się z zażaleniem do starosty p. Siekierskiego w Nadwórnej. P. Presser chcąc być pewnym wygranej, uprzedził robotników i przedstawił ich jako komunistów i bandytów. Starosta nie zdając sobie sprawy z kombinacji Pressera zawiadomił robotników, że nic zdziałać nie może przeciw wybrykom p. Pressera. Robotnicy tą drogą zapytują starostę czy miał argumenty na potępienie robotników, gdy jeszcze nie było p. Presserów w Mikuliczynie? „Wina” leży w tem, że robotnicy nie mogą pozwolić wyrwać sobie tego nędznego kawałka chleba a kapitaliści mają w dzierżawie ten tartak tylko na czas 6 lat. W tak krótkim stosunkowo czasie chcą dorobić się majątków i jak największą ilość drzewa wywieźć z Polski. Naturalnie kapitał ulokują w zagranicznych bankach i dlatego to rzuca się p. Presser na ustawodawstwo robotnicze chcąc je wydrzeć robotnikowi, by tym sposobem powiększyć zyski i spotęgować spustoszenie w kraju, przytem wzbudzać nienawiść wśród samych robotników i wepchnąć ich do niemoralnego życia i nielegalnej akcji. Zaznaczyć należy, że p. Presser i kilku jego urzędników nie są Polakami i mało im będzie na tem zależało, jak po ukończeniu dzierżawy tartaku pozostawia po sobie w Polsce zło i wrocie usposobienie wśród robotników i zniszczony kraj.

P. Presser nie myśli o rozbudowie mieszkań robotniczych jak również nad porządkiem i higieną tak, że klozety i składy gnoju robotnikom okna „podpierają” i zatrują im powietrze. P. Presser chcąc się przypodobać władzom kazał wybudować jeden barak, z którego tylko korzysta 8 rodzin robotniczych. Było to tylko dla zamaskowania. Po jakimś czasie spalił się barak, mieszczący około 60 robotników, nie wybudowano go jednak ponownie, a tylko zlepiono tak zwane ziemianki, w których robotnicy nabawiają się reumatyzmu i innych chorób.

Wobec tej taktyki wyzyskiwaczy robotnicy tą drogą proszą władze miarodajne o wglądnięcie w stosunki panujące w tem przedsiębiorstwie i wydanie zarządzeń naprawy tych stosunków w interesie klasy robotniczej i państwa.

KRONIKA.

PÓKWITOWANIE Z LIST SKŁADKOWYCH NA RZECZ TOW. GOŁĘDZINOWSKIEGO i z dochodu zabawy oddziału Warszawa II: Zebrano z list składkowych: Lista 1) Posadzkarze 14.00 zł., — 2) Budowa na Poznańskiej 70.80 zł., — 3) Stolarnia Cytadela 27.20 zł., — 4) Fabryka Hartwiga 7.00 zł., — 5) Stary Parowóz 13.80 zł., — 6) W Związku 37.70 zł., — 7) Spółka budowlana 39.20 zł., — 8) W związku 22.25 zł., — 9) Inwalidzi 16.00 zł., — 10) Posadzkarze 36.00 zł., — 11) Orłowski 2.50 zł., — 12) Posadzkarze 6.00 zł., — 13) Fabryka Horna 9.50 zł., — 14) Fabryka Horna 14.00 zł., — 15) Stary Parowóz 7.70 zł. — Razem zł. 323, gr. 65.

Urządzona zabawa 29 listopada 1925 r. na rzecz tow. Gołędzinowskiego dała dochodu zł. 109.19.

Rozmaitości.

ZWROT NADPŁACONEJ PODWYŻKI KOMORNEGO.

Lokatorzy, ale tylko jednopokojowych (ewent. z kuchnią) lub jednokuchennych mieszkań, którzy się pospieszyli i na 1 kwietnia uiszcili podwyżkę komornego o 6% obecnie mogą żądać zwrotu owej podwyżki. O ile zaś nie zapłacili podatku wodociągowego i lokatorskiego, płatnego do 14 kwietnia, będą mogli sobie potrącić tę podwyżkę przy zapłacie powyższych podatków.

Obciążenie zatem najmniejszego lokatora w kwietniu wynosiło (43% komornego + 7% opłaty dodatkowe + 12% podatek wodociągowy i pół proc. podatek na rozbudowę miast) 90 i pół procent przedwojennego komornego.

Właściciel: Związek Zaw. Rob. Drzewnych w Polsce.

Sprawozdanie kasowe

Związku Centralnego robotników drzewnych w Polsce za czas od 1 stycznia do 31 marca 1926.

Przychód		Rozchód	
1) Stan kasy z dn. 31/12 1925	804.91 zł.	1) Zapomogi bezrobotne	3.617.65 zł.
2) Saldo P. K. O.	391.92 „	2) Agitacja	841.28 „
3) Składki z oddziałów	7.154.65 „	3) Prasa	365.10 „
4) Różne przychody	238.— „	4) Pensja	2.129.47 „
		5) Obrona prawna	200.— „
		6) Wkładki C. K. Z. Z.	40.— „
		7) Administracja	713.18 „
		8) P. K. O. lokacja	206.06 „
		9) Saldo gotówkowe z dn. 31/3	476.74 „
Razem	8.589.48 zł.	Razem	8.589.48 zł.

MAJĄTEK ZWIĄZKU.

Saldo z dn. 31/3 1926	476.74 zł.	Stan majątku z 31/3 1926	1.182.80 zł.
P. K. O. lokacja	206.06 „		
Inwentarz	400.— „		
Udziały	100.— „		
Razem	1.182.80 zł.	Razem	1.182.80 zł.

Przewodn. T. Rutkowski

Kasjer: J. Setkowiak

Sekretarz: B. Jaroszewski

Za komisję kontrolującą:

Kwieciński Witold

Lachecki Marcin

Pawlus Stefan

Kraków, dnia 17 kwietnia 1926 r.

Sprawozdanie kasowe Organizacji stolarzy w Krakowie, Grupa I. za I półrocze 1925 r.

Przychód		Rozchód	
1) Saldo z dnia 31. XII. 1924	1200.61 zł.	1) Zapomogi nadzwyczajne	235.— zł.
2) Wkładki tygodniowe	4415.77 „	2) „ chorobowe	598.— „
3) Dochód (czysty zysk) z zabawy z dn. 14. II. 1925	1086.96 „	3) „ bezrobotne	836.— „
4) Różne	59.22 „	4) Emerytura	285.— „
		5) Remuneracje	207.— „
		6) Dyżury	52.— „
		7) Czynsz	87.25 „
		8) Subwencje	15.50 „
		9) Podatek partyjny	40.— „
		10) Przybory do pisania	80.12 „
		11) Odesłano do Centrali	1116.49 „
		12) Różne	215.82 „
Razem	6762.56 zł.	Razem	3768.18 zł.

ZESTAWIENIE.

A) Przychód 6762.56 zł.

B) Rozchód 3768.18 „

Stan kasy na 1. VII. 1925 2994.38 zł.

Za Komisję Kontrolującą:

Lachecki M.

Kowalski W.

Wilkoś T.

Za Zarząd:

Przewodniczący: Gawlin K.

Kasjer: Cendrowski M.

Sekretarz: Hargesheimer E.

Kraków, 26 lipca 1925.

Sprawozdanie kasowe Organizacji stolarzy w Krakowie, Grupa I. za II półrocze 1925 r.

Przychód		Rozchód	
1) Saldo 30/VI 1925	2994.38 zł.	1) Zapomogi nadzwyczajne	150.— zł.
2) Wkładki tygodniowe	3291.— „	2) „ chorobowe	487.30 „
		3) „ bezrobotne	628.60 „
		4) Emerytura	357.50 „
		5) Administracja	269.49 „
		6) Czynsz	66.86 „
		7) Komisja Okręgowa Z. Z.	25.15 „
		8) Odesłano do centrali	766.25 „
		9) Subwencje	53.— „
		10) Różne	181.— „
Razem	6285.38 zł.	Razem	2985.15 zł.

ZESTAWIENIE.

A) Przychód 6285.38

B) Rozchód 2985.15

Stan kasy z dniem 30/VI 1925 3300.23

Za Komisję Kontrolującą:

Lachecki M.

Sala H.

Wilkoś T.

Za Zarząd:

Przewodniczący: Czech Wł.

Kasjer: Cendrowski M.

Sekretarz: Hargesheimer E.

Kraków, 31 grudnia 1925.